یادداشت هفته

نقد یک برنامه به‌ظاهر کارشناسی

محمدرضا رسولی

● به‌تازگی یک برنامه زنده تلویزیونی از شبکه دوم سیما به نمایش درآمده که به بررسی مسائل و مشکلات فرزندآوری در کشور پرداخته است. مجری برنامه با زبانی خاص از ترساندن مردم به فرزندآوری انتقاد می‌کند و به بیننده این‌طور القا می‌کند که غربالگری و روش‌های علمی که قبل از تولد نوزادان انجام می‌شود، باعث ترساندن مردم از فرزندآوری شده است. او ۹ ماه دوران بارداری را به تونل وحشت تشبیه می‌کند و در ادامه کارشناس برنامه نیز با تأیید گفته‌های ایشان، دستورالعمل‌های غیرعلمی نظام بهداشت و درمان را مقصر اصلی در این زمینه قلمداد و مدیران اجتماعی کشور و مجلس شورای اسلامی را به عدم درک موضوع جمعیت کشور متهم می‌کند. دراین‌باره باید یادآور شد که با توجه به مطالعات صورت‌گرفته و اثبات اثرات فاکتورهای محیطی متفاوت مانند آلودگی‌های هوا، نوری، صوتی و امواج و بیماری و داروهای مصرف‌شده توسط مادر به روی جنین که سوغات تکنولوژی و زندگی صنعتی امروزی است، لازم و ضروری است زنان بارداری که در معرض عوامل محیطی خطرزا قرار دارند یا مبتلا به بیماری خاصی هستند، قبل از اقدام به بارداری و در حین بارداری زیر نظر پزشک متخصص، کنترل‌های لازم را برای پیشگیری از تولد نوزادی با ناهنجاری‌های ساختاری و تکوینی به عمل آورند. هر مادر باردار ممکن است دچار بیماری‌هایی باشد که می‌تواند قبل از بارداری یا در حین بارداری به آنها مبتلا شده باشد، بعضی از این بیماری‌ها یا داروهای مصرف‌شده ممکن است بر جنین اثرات تراتوژنیک داشته باشند و در مسیر رشد و تکوین جنین اختلال ایجاد کنند. همچنین تحقیقات نشان می‌دهد آلودگی هوا باعث اثرگذاری بر دستگاه تولید مثل و بارداری و آسیب به کروموزوم‌های جنینی می‌شود. محصولات زراعی آلوده، استفاده از هورمون‌ها و داروهای گوناگون در صنعت پرورش دام و طیور و وجود بقایای آنها در محصولات لبنی و گوشتی و افزایش استفاده از مواد نگهدارنده در صنایع غذایی، پیامدها و مشکلات زیست‌محیطی فراوانی را به وجود آورده که سلامت و بهداشت مادر و جنین را به‌طورجدی مورد تهدید قرار می‌دهد. مصرف محصولات تراریخته (محصولات دستکاری‌شده ژنتیکی) به‌دلیل اینکه در ایران برچسب‌گذاری نمی‌شوند و مردم اطلاعی ندارند و مصرف می‌کنند! باعث ایجاد بیماری‌هایی مانند ناباروری و سقط جنین و همچنین مشکلات روحی و روانی و اوتیسم می‌شود. این حجم وسیع از هجوم تأثیر عوامل مخرب کنونی روی افراد جامعه ازجمله مادران باردار را باید در تغییرات موجود سبک زندگی صنعتی امروزی و آلاینده‌ها دانست؛ بنابراین طبق مطالعات انجام‌شده، با توجه به نقص‌هایی که ممکن است هنگام تولد نوزاد وجود داشته باشد و باتوجه به افزایش روزافزون سن ازدواج و بارداری در ایران که عامل مستقیم رشد تصاعدی سندروم‌های کروموزومی در سراسر دنیاست، بررسی‌های دقیق علمی از مادران، قبل از اقدام به بارداری و از جنین در دوران بارداری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و امری اجتناب‌ناپذیر و ضروری است.

خبر

افزایش قیمت گوشت قرمز و ماهی در اردیبهشت ۱۴۰۰

● **مهر:** مرکز آمار ایران اعلام کرد: در گروه گوشت قرمز، سفید و فراورده‌های آنها، اقلام ماهی قزل‌آلا و گوشت گاو یا گوساله بیشترین افزایش قیمت را نسبت به ماه قبل داشته‌اند.این مرکز تغییرات متوسط قیمت اقلام خوراکی منتخب برای گروه‌های مختلف خوراکی در مناطق شهری کشور در اردیبهشت ۱۴۰۰ را منتشر کرد که براساس آن در گروه گوشت قرمز، سفید و فراورده‌های آنها، اقلام ماهی قزل‌آلا با ۲.۱ درصد، گوشت گاو یا گوساله با ۲.۰ درصد بیشترین افزایش قیمت را نسبت به ماه قبل داشته‌اند. همچنین در این گروه مرغ ماشینی با ۵.۵ درصد بیشترین کاهش قیمت را نسبت به ماه قبل داشته است. در گروه نان و غلات، اقلام شیرینی خشک با ۳.۸ درصد، رشته آش با ۳.۴ و برنج ایرانی درجه یک با ۱.۹ درصد بیشترین افزایش قیمت را نسبت به ماه قبل داشته‌اند. در گروه لبنیات، تخم‌مرغ و انواع روغن، بیشترین افزایش قیمت نسبت به ماه قبل مربوط به شیر خشک با ۲.۴ درصد، ماست و دوغ پاستوریزه با ۱.۹ درصد بوده است. همچنین در این گروه تخم‌مرغ ماشینی با ۱۱.۴ درصد و روغن نباتی جامد با ۳.۴ درصد بیشترین کاهش قیمت را نسبت به ماه قبل داشته‌اند. در گروه میوه و خشکبار، بیشترین افزایش قیمت نسبت به ماه قبل مربوط به لیموترش با ۵.۸ درصد و مغز بادام درختی با ۵.۲ درصد بوده است. همچنین در این گروه خربزه با ۳۸.۳ درصد، هندوانه با ۲۹.۶ درصد، موز با ۱۸.۵ درصد و پرتقال با ۱۷ درصد بیشترین کاهش قیمت را نسبت به ماه قبل داشته‌اند.

با قوت‌گرفتن احتمال بازگشت آمریکا به برجام قیمت خودروهای خارجی کمی کاهش یافته است

ریزش حدود ۴۰ درصدی در انتظار خودروهای خارجی

شرق: نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری و نتیجه مذاکرات؛ این دو عبارت اگرچه از ماه‌های گذشته به ادبیات مردم ایران راه یافته و برنامه‌های اقتصادی آنها را متأثر کرده، اما در این روزها بیش از گذشته محل پرسش شهروندان است و حتی بر خریدهای چند میلیون‌تومانی هم تأثیر گذاشته است. علاوه‌براین و با قوت‌گرفتن احتمال دستیابی مذاکرات وین به نتیجه مثبت و رفع تحریم‌ها، حالا در برخی بازارها اثر این روند هم کم‌وبیش نمایان شده است. بازار خودروهای خارجی که با آغاز تحریم‌ها رشد کم‌سابقه‌ای پیدا کرده بود، حالا با کاهشی چنددرصدی مواجه شده و ممکن است در ماه‌های آینده این کاهش حتی به ۴۰ تا ۵۰ درصد هم برسد؛ این پیش‌بینی البته نظر بعضی از کارشناسان این حوزه است که به آینده مذاکرت و احتمال رسیدن به توافق در روزهای آینده امیدوارند. همین دیروز رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودروی پایتخت پیش‌بینی‌کرد که با اجرائی‌شدن برجام و لغو تحریم‌ها، قیمت خودروهای خارجی موجود در بازار دست‌کم بین ۳۰ تا ۳۵ درصد فرو بریزد. «سعید مؤتمنی» که با ایرنا سخن می‌گفت، افزود: اکنون جدیدترین خودروهای خارجی موجود در بازار با مدل ۲۰۱۷ و به تعداد انگشت‌شمار با مدل ۲۰۱۸ هستند که به‌دلیل ممنوعیت واردات در چند سال گذشته قیمت‌های بالایی پیدا کرده‌اند. به گفته این مقام صنفی، قیمت خودروهای خارجی موجود در بازار آن‌قدر بالاست که با نرخ کنونی دلار، همخوانی ندارد؛ بنابراین در صورت لغو تحریم‌ها افت قیمت شدیدی را تجربه خواهند کرد. این سخنان در حالی است که هفته گذشته فعالان بازار خودروهای خارجی از افت متوسط ۱۰درصدی قیمت‌ها نسبت به روزهای ابتدایی امسال خبر دادند. کارشناسان معتقدند: در صورت اجرائی‌شدن برجام، حتی اگر نرخ ارز پایین نیاید، ازآنجایی‌که زمزمه ورود خودروهای مدل ۲۰۲۱ به بازار ایران بر سر زبان‌ها می‌افتد، اثر روانی خود را خواهد داشت. برخی دیگر احتمال می‌دهند که خارجی‌ها بخواهند بخشی از بدهی خود را به ایران در قالب کالای تمام‌شده ازجمله خودرو پرداخت کنند و همه اینها به معنای کاهش قیمت خودروهای موجود فعلی است. مؤتمنی، وضعیت این روزهای بازار را «در حالت انتظار» توصیف کرد و افزود: همه منتظرند تا نتیجه گفت‌وگوهای برجامی، تحریم‌ها و همچنین انتخابات ریاست‌جمهوری را ببینند. براساس‌این رکود کامل بر بازار حاکم است و خرید و فروشی انجام نمی‌شود. او یادآور شد: در هفته‌های اخیر با ورود دلار از کانال ۲۲ به حدود ۲۴ هزارتومانی، شاهد رشد قیمت‌ها در فضای مجازی بودیم و دارندگان خودرو قیمت‌های بالاتری را آگهی کرده‌اند؛ اما حقیقت این است که هیچ خریداری نیست. بررسی سایت‌های خودرویی و فضای مجازی در روز گذشته هم حاکی از قیمت ۱۲۰ میلیون‌تومانی پراید ۱۳۲، ۱۱۶ میلیون‌تومانی پراید ۱۳۱، ۱۲۳ میلیون‌تومانی وانت پراید، ۱۳۱ میلیون‌تومانی تیبا هاچ‌بک، ۱۹۷ میلیون‌تومانی پژو ۲۰۶ تیپ۲، ۲۰۲ میلیون‌تومانی رانا ال.ایکس، ۲۶۳ میلیون‌تومانی پژو پارس ال.ایکس، ۳۰۷ میلیون‌تومانی پژو ۲۰۷ دنده‌ای، ۳۷۸ میلیون‌تومانی پژو ۲۰۷ اتوماتیک، ۳۰۷ میلیون‌تومانی دنا پلاس دنده‌ای ساده و ۴۱۰ میلیون‌تومانی دنا پلاس توربو شارژ اتوماتیک است. همچنین در دسته مونتاژی‌ها و خارجی‌ها نیز هر دستگاه جک جی۴ کرمان‌موتور حدود ۳۰۸ میلیون تومان، جک اس۵ حدود ۶۸۰ میلیون تومان، هایما اس۷ ایران‌خودرو ۶۸۵ میلیون تومان، پژو ۲۰۰۸ نزدیک به ۸۱۵ میلیون تومان (مدل ۹۸) و تویوتا راو۴ نزدیک به دومیلیاردو ۳۵۰ میلیون تومان قیمت خوردند.

این پیش‌بینی‌ها در حالی است که اوایل همین هفته شاهد کاهش ۱۰درصدی قیمت خودروهای خارجی در بازار ایران بودیم. به‌عنوان مثال بررسی بازار خودرو در شنبه، هشتم خردادماه، نشان‌دهنده افت ۱۰درصدی قیمت خودروهای خارجی درمقایسه‌با ابتدای امسال بود. درحالی‌که در یکی، دو سال گذشته، قیمت‌گذاری خودروهای خارجی درنهایت به یک عامل اصلی یعنی نرخ ارز وابسته بود و دارندگان این خودروها آنها را متأثر از قیمت خودروهای داخلی ارزش‌گذاری می‌کردند؛ اما افزایش تدریجی قیمت داخلی‌ها و نرخ دلار هم نتوانست مانع از کاهش قیمت چهارچرخ‌های خارجی شود و این روزها این خودروها با نرخی حدود ۱۰ درصد کمتر از قیمت‌های ابتدای سال قیمت می‌خورند. در اوایل همین هفته یکی از فعالان این بازار به ایرنا درباره افت خرید و فروش گفته بود: «با وجود افت قیمت‌ها، اما همچنان خرید و فروش در کمترین مقدار خود است. در هفته‌های گذشته و با حرکت نزولی آرام ارز، بازار مجدد در حال سروشکل‌گرفتن بود؛ اما بعد از آن ثبات نرخ دلار و این روزها بازگشت آن به کانال ۲۳ هزارتومانی، خریداران و فروشندگان را به حالت انتظار فرو برده است. انتخابات آینده ریاست‌جمهوری و نظر رئیس دولت آینده درباره واردات خودروهای خارجی می‌تواند بسیار مهم و تأثیرگذار باشد؛ هرچند تا مستقرشدن دولت آینده، روی‌کارآمدن کابینه جدید و درنهایت تصمیم خوش‌بینانه برای آزادشدن مجدد واردات، دست‌کم تا ۱۴۰۱ زمان‌بر خواهد بود». به گفته برخی از کارشناسان، در صورت اجرائی‌شدن برجام، حتی اگر نرخ ارز پایین نیاید، از آنجایی که زمزمه ورود خودروهای مدل ۲۰۲۱ به بازار ایران بر سر زبان‌ها می‌افتد، اثر روانی خود را خواهد داشت. برخی دیگر احتمال می‌دهند که خارجی‌ها بخواهند بخشی از بدهی خود را به ایران در قالب کالای تمام‌شده ازجمله خودرو پرداخت کنند و همه اینها به معنای کاهش قیمت خودروهای موجود فعلی است